

Onderwerp Vrijwilligersbeleid

Steller L. Rozema

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 6195 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk OS 13.3678547

Datum **23 MEI 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij uw raad over ons voornemen om het gemeentelijk vrijwilligersbeleid op te nemen in een brede nota participatiebeleid. Een nota die wij uw raad eind 2013 ter besluitvorming voorleggen. Dit betekent dat wij in juni 2013 niet meer met een afzonderlijke nota vrijwilligersbeleid komen. Maar dat wij het vrijwilligersbeleid in het bredere perspectief van de maatschappelijke participatie plaatsen. Een perspectief waarin Groningen een stad is waarin iedereen meedoet.

Hiermee wijken wij af van de afspraak die wij met uw raad hebben gemaakt over het actualiseren van de vrijwilligerswerknota 'Investeren in Sociaal Kapitaal' uit 2007 voor de zomer van 2013 (raadsbrief 13 september 2012 met kenmerk OS 12.3280720).

Wij hebben twee redenen om dit te doen.

De belangrijkste daarvan ligt besloten in de zinsnede 'het in breder perspectief plaatsen'. Ontwikkelingen op het gebied van de vernieuwing in het sociaal domein, de drie decentralisaties en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vragen om meer verbinding tussen deze verschillende terreinen. Hiervoor is ten minste nodig dat wij vanuit één brede gemeentelijke visie op participatie werken. Een visie waarin vrijwillige inzet een prominente rol krijgt. Dit op nadrukkelijk verzoek van vrijwilligersorganisaties in de stad die op de peilingsdag Vrijwilligersbeleid aangaven meer behoefte te hebben aan een brede visie op participatie dan aan een aparte vrijwilligersnota (zie ook de paragraaf Peilingsdag).

De tweede reden is dat de gemeente haar kerntaken op het gebied van het vrijwilligersbeleid, op een aantal kleine punten na, naar tevredenheid van het

werkveld uitvoert. Dit blijkt ook uit het vrijwilligersonderzoek 2011 en de peilingsdag Vrijwilligersbeleid die in maart 2013 is gehouden. De afgelopen jaren nam de waardering voor de ondersteuning door de makelaar vrijwilligerswerk Stiel toe.

Wij concluderen uit het bovenstaande dat een aparte nota vrijwilligersbeleid beleidsmatig gezien op dit moment niet wenselijk en niet noodzakelijk is.

Peilingsdag

Dit beeld hebben wij bevestigd gekregen op de op 30 maart jl. gehouden peilingsdag vrijwilligersbeleid in De Oosterpoort. Waar meer dan 60 organisaties hebben meegepraat en meegedacht over de toekomst van dit beleidsterrein.

Hierbij viel op dat de aanwezige organisaties aangaven meer behoefte aan een brede participatienota te hebben dan aan een aparte nota vrijwilligersbeleid. Dit had vooral te maken met verschillende ontwikkelingen die zij op zich af zien komen op het gebied van:

- maatschappelijke participatie van kwetsbare groepen;
- het al dan niet verplicht inzetten van uitkeringsgerechtigden in het vrijwilligerswerk;
- de vernieuwingen in het sociale domein, waarbij steeds meer van de eigen kracht van burgers wordt uitgegaan en de groeiende rol daarin voor vrijwillige ondersteuning.

De organisaties maken zich zorgen over deze ontwikkelingen en wat dat voor hen gaat betekenen. Zij verwachten van de gemeente één brede visie op participatie met daarin aandacht voor de ondersteuning en facilitering van vrijwillige inzet en de verschillende soorten vrijwilligers die op dit terrein werkzaam zijn (zie ook bijlage 1).

Binnen de ondersteuning en facilitering heeft het matchen van vraag en aanbod (makelaarsfunctie) en het verzorgen van een vraaggericht aanbod op het gebied van deskundigheidsbevordering voor vrijwilligersorganisaties de hoogste prioriteit.

Uit de peilingsdag kwam duidelijk naar voren dat wij de basisfuncties vrijwilligersbeleid goed hebben geregeld (zie ook bijlage 2).

Vervolg

Het opnemen van het vrijwilligersbeleid in een brede participatienota is een logische stap in het ontwikkelen van één gemeentelijke visie op participatie. Geen afzonderlijke nota's meer over een specifiek (deel)terrein. Maar een overkoepelende visie op participatie van waaruit gemeentebreed gewerkt kan

worden. Een goede en noodzakelijke stap in de richting van inclusief vrijwilligersbeleid.

Dit betekent dat binnen het vrijwilligersbeleid het accent komt te liggen op de basisfuncties, die ervoor moeten zorgen dat de ondersteuning en facilitering van vrijwilligersorganisaties goed geborgd zijn. En op de afspraken die wij hierover met Stiel als makelaar tussen vraag en aanbod van vrijwilligersvacatures maken.

Het vrijwilligersbeleid komt als aparte paragraaf terug in de participatienota. Met daarin de nadruk op het ondersteunen en faciliteren. Om vrijwilligersorganisaties in staat stellen om een maatschappelijke functie te vervullen en open te staan voor de verschillende soorten vrijwilligers die op hen afkomen. Waardoor een belangrijke stap in de richting van deelname van alle Stadjsers aan de samenleving gezet kan worden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage 1 Soorten vrijwilligers

In de huidige vrijwilligerswerknota 'Investeren in Sociaal Kapitaal' uit 2007 is goed te zien hoe wij alle verschillende soorten vrijwilligers een plekje in dit beleidsterrein hebben willen geven. Er zijn daarin grofweg vier groepen te onderscheiden. Deze zijn:

- Vrijwilligers die regelmatig en uit zichzelf vrijwilligerswerk doen;
- Geleide vrijwilligers die vrijwilligerswerk doen vanuit een bepaalde opdracht van een organisatie, instantie of overheid, vaak met een verplicht karakter;
- Werknemers die in het kader van maatschappelijke betrokken ondernemen door hun bedrijf gestimuleerd worden om op onregelmatige basis vrijwilligerswerk te doen, vaak zonder verplichtend karakter;
- Mensen met een (verstandelijke) beperking die via vrijwilligerswerk participeren in de samenleving. In sommige gevallen worden ze daartoe gestimuleerd vanuit een organisatie, in andere gevallen kiezen ze zelf.

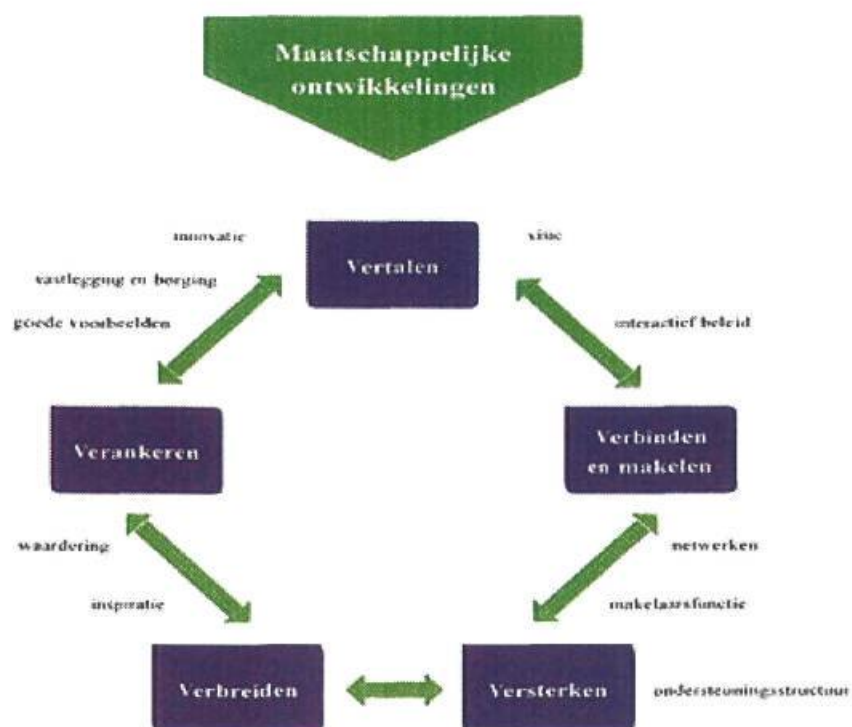
Vrijwilligers zijn er dus in alle soorten en maten. Als het gaat om motivatie, tijdsbesteding, voorkeur voor werkzaamheden, mate van zelfstandigheid en de behoefte aan begeleiding. Dé vrijwilliger bestaat dan ook niet. De term vrijwilligerswerk dekt dan ook niet meer volledig de lading.

Wij spreken bij voorkeur van vrijwillige inzet: alle verschillende manieren waarop burgers (samen) onbetaald activiteiten verrichten voor anderen en op deze manier aan de samenleving deelnemen. Maatschappelijk participeren zogezegd.

Bijlage 2 Ondersteunen vrijwilligersorganisaties

Het gemeentelijk vrijwilligerswerkbeleid is vormgegeven rondom vijf basisfuncties. Deze zijn door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk en het Ministerie van VWS ontwikkeld om gemeenten en betrokken organisaties te helpen het vrijwilligerswerk goed te ondersteunen. De vijf basisfuncties zijn:

- Vertalen van maatschappelijke ontwikkelingen
- Verbinden en makelen
- Versterken
- Verbreiden
- Verankeren

Cyclus

De basisfuncties volgen elkaar op in een cyclus. Beginnend bij het vertalen van maatschappelijke ontwikkelingen in een visie en concreet beleid (Functie 1: Vertalen). Dit beleid komt door het leggen van verbindingen tussen verschillende partijen interactief tot stand, waarbij een makelaar de partijen bij elkaar brengt en de vrijwilligers toeleidt naar vrijwilligerswerk (Functie: Verbinden en makelen). Voor het ondersteunen van vrijwilligers(organisaties) is een goede structuur nodig, waar de makelaar onderdeel van uitmaakt (Functie 3: Versterken). Tegelijkertijd is het van belang om mensen te blijven inspireren en verleiden om vrijwilligerswerk te doen (Functie 4: Verbreiden). Succesvolle aanpakken, goede voorbeelden, kennis en ervaring kunnen vastgelegd worden en zorgen voor borging (Functie 5: Verankeren). Dit borgen gaat gepaard met een evaluatie, die op zijn beurt voor input zorgt voor het actualiseren van de visie en het beleid. En zo is de cirkel rond.